

EDUSKUNNAN VASTAUS 206/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta (HE 160/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunta sekä suuri valiokunta ovat antaneet asiasta mietintönsä (TyVM 12/2000 vp ja SuVM 1/2000 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

siviilipalveluslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1991 annetun siviilipalveluslain (1723/1991) 20 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1271/1993,

muutetaan 6 §:n 1 momentti, 8 §:n 4 momentti, 15 §:n 1 momentin 4 kohta, 22 §:n 2 momentti ja 44 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 4 momentti laissa 456/1992 ja 44 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1271/1993, sekä

lisätään lakiin uusi 15 a § ja 4 a luku seuraavasti:

6 §

Siviilipalvelukseen hakeminen

Asevelvollinen voi hakea siviilipalvelukseen ennen asevelvollisuuslain mukaista palvelusta, sen aikana tai sen jälkeen. Hakemusta ei saa tehdä ennen kutsuntoja.

8 §

Siviilipalveluksen toimeenpano

Siviilipalvelusvelvollisten valvonnasta on lisäksi voimassa, mitä asevelvollisuuslain 8 a luvussa säädetään asevelvollisten valvonnasta.

15 §

Palveluspaikat

Siviilipalvelus suoritetaan:

4) työministeriön hyväksymän suomalaisen yleishyödyllistä toimintaa harjoittavan yksityis-oikeudellisen yhteisön tai säätiön palveluksessa.

15 a §

Palveluspaikan hyväksymismenettely

Ennen 15 §:n 1 momentin 4 kohdassa mainitun yhteisön hakemuksen hyväksymistä työministeriön tulee pyytää asiasta siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan ja puolustusministeriön lausunto.

22 §

Siviilipalvelusmiehen työ- ja vapaa-aika sekä työturvallisuus

Siviilipalvelusmiehen työturvallisuuteen sovelletaan työturvallisuuslakia (299/1958) siten kuin siitä erikseen asetuksella säädetään.

4 a luku

Siviilipalvelusmiehen ylläpito ja etuudet

23 a §

Siviilipalvelusmiehen ylläpito

Siviilipalvelusmiehellä on oikeus maksuttomaan majoitukseen, ruokailuun, palvelustehtävien edellyttämään erityisvaatetukseen ja -varusteisiin sekä terveydenhuoltoon samoin kuin päivärahaan ja vapaisiin matkoihin.

Palveluspaikka vastaa palvelusaikana siviilipalvelusmiehen 1 momentissa tarkoitetusta ylläpidosta ja päivärahasta. Palveluspaikka ei saa maksaa siviilipalvelusmiehelle palvelusaikana palkkaa tai palkkiota.

Jos ruokailua ei voida järjestää, palveluspaikan on maksettava siviilipalvelusmiehelle ruokaraha, joka määräytyy vastaavasti kuten varusmiehen komennusmatkalle maksettava ruokaraha. Ruokarahaa ei makseta niiltä täysiltä vuorokausilta, jotka siviilipalvelusmies on luvattomasti poissa palveluksesta.

Siviilipalvelusmiehet voivat käyttää puolustusvoimien vaatetusta siten kuin siitä työministeriön ja pääesikunnan kesken sovitaan.

23 b §

Päiväraha

Palveluspaikka maksaa siviilipalvelusmiehelle päivärahan, joka määräytyy asevelvollisuuslain mukaista palvelusta suorittavan päivärahan mukaan.

Päivärahaa ei suoriteta niiltä kausilta, jonka palvelusvelvollinen on:

- 1) luvattomasti poissa palveluksesta;
- 2) 14 §:n 2 momentissa tarkoitetulla lomalla siten kuin lomaa ei lueta palvelusajaksi;
- 3) tahallisesti itse aiheuttamansa vamman tai sairauden vuoksi palvelukseen kykenemätön; tai
- 4) rikoksesta epäiltynä pidätettynä tai vangittuna teosta, josta hänet tuomitaan vankeusrangaistukseen.

Siviilipalvelusmieheen sovelletaan, mitä asevelvollisen taloudellisista ja sosiaalisista etuuksista muussa laissa tai asetuksessa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

23 c §

Terveydenhuolto

Palveluspaikka järjestää siviilipalvelusmiehelle maksuttoman terveydenhuollon.

Siviilipalvelusmiehen terveydentila on tarkastettava 14 päivän kuluessa palveluksen alkamisesta. Siviilipalvelusmiehellä on oikeus muutoin halutessaan päästä lääkärintarkastukseen ja saada tarvittaessa lääkärin määräämää hoitoa.

Terveydenhuollon kustannusten korvaamiseen sovelletaan, mitä terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa asetuksessa (371/1987) säädetään.

23 d §

Täydennyspalvelusta suorittavan päiväraha ja täydennyspalvelupalkka

Täydennyspalvelusta suorittavalle maksetaan 23 b §:ssä säädetyn päivärahan lisäksi täydennyspalvelupalkka, joka määräytyy reservin kertausharjoitukseen kutsutulle asevelvolliselle palvelusajalta suoritettavan miehistön reserviläispalkan mukaan.

23 e §

Työmatkat

Palveluspaikka vastaa kustannuksista, jotka aiheutuvat sen määräämistä komennusmatkoista, sekä tarvittaessa kustannuksista, jotka aiheutuvat siviilipalvelusmiehen päivittäisistä matkoista palveluspaikan osoittaman majoituspaikan ja palveluspaikan välillä. Jos palveluspaikka ei ole järjestänyt siviilipalvelusmiehen komennusmatkalle majoitusta, hänelle suoritetaan majoitusraha, joka määräytyy kuten vastaava korvaus varusmiehen komennusmatkalla.

23 f §

Vapaat matkat

Siviilipalvelusmiehellä on oikeus vapaaseen matkaan hänelle määrättyyn palveluspaikkaan ja paluumatkaan palveluksen päätyttyä samoin kuin matkoihin hänen siirtyessään palveluspaikasta toiseen. Näitä matkoja varten suoritetaan 23 a §:n 3 momentin mukainen ruokaraha työministeriön määrärahoista.

Siviilipalvelusmiehellä on oikeus työministeriön määrärahoista vapaaseen matkaan viikko-

vapaalleen tai lomalleen Suomessa sekä muuhun valtioon, jossa hänen varsinainen asuntonsa tai kotinsa on. Työministeriön asetuksella säädetään vapaiden matkojen lukumäärästä ottaen huomioon varusmiesten vapaiden matkojen lukumäärät.

Vapaan matkan sijasta siviilipalvelusmiehelle voidaan antaa korvaus matkakustannuksista siten kuin työministeriön asetuksella erikseen säädetään.

23 g §

Siviilipalveluksen järjestämisestä aiheutuvat muut kustannukset

Työministeriö maksaa siviilipalveluskeskuksille siviilipalveluslain ja siviilipalvelusasetuksen (1725/1991) mukaisesta toiminnasta aiheutuneet muut kustannukset sopimuksen mukaan. Palvelujen ostoon keskuksilta ei sovelleta valtion hankinnoista annettua asetusta (1416/1993).

Työministeriön määrärahoista voidaan hakeuksesta korvata siviilipalveluksen järjestämisestä aiheutuneet, poikkeukselliset ja ennakkoimattomat kustannukset, jos niitä voidaan pitää siviilipalveluslaitoksen resursseihin nähden kohtuuttomina.

44 §

Muut säännökset

Täydennyspalveluksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä 1 ja 4—7 §:ssä, 9 §:n 1 ja 2 momentissa, 10, 11, 13 ja 15—19 §:ssä, 21—22 §:ssä, 23 §:n 1 momentissa, 4 a luvussa, 24 ja 25 §:ssä, 26 §:n 3 momentissa sekä 34 ja 35 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2001.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan myös siviilipalvelukseen, joka on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain 23 g §:n 2 momenttia poikkeuksellisten kustannusten korvaamisesta sovelletaan kustannuksiin, jotka ovat syntyneet tämän lain voimaantulon jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 8 päivänä joulukuuta 2000